

A Fővárosi Ítéltábla a Lékó és Társa Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Lékó Lászlóügyvéd;) által képviselt I. rendű, II. rendű és III. rendű felpereseknek, a vezető jogtanácsos által képviselt alperes ellen, kártérítés iránt indított perében, a Fővárosi Törvényszék 2011. március 30. napján kelt 64.P.21.950/2009/14. sorszámú ítélete ellen, a felperesek részéről 15. és Pf.13. sorszám alatt benyújtott fellebbezés, az alperes által Pf.3. sorszám alatt előterjesztett csatlakozó fellebbezés, valamint a 64.P.21.950/2009/26. sorszámú kiegészítő ítélet ellen a felperesek részéről 27. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság kiegészített ítéletének fellebbezéssel meg nem támadott részét nem érinti, fellebbezett rendelkezését részben megváltoztatja, és az I. rendű felperes kártérítését 1.000.000 (egymillió) forintra és kamataira, a II. rendű felperes kártérítését 4.300.000 (négy millió-háromszázezer) forintra és kamataira felemeli, a felpereseket kereseti illeték térítésére kötelező rendelkezését mellőzi, egyben megállapítja, hogy 810.000 (nyolcszáztízezer) forint kereseti illeték az állam terhén marad.

Egyebekben a kiegészített első fokú ítéletet helyben hagyja.

Kötelezi a felpereseket, hogy fizessenek meg az alperesnek 15 nap alatt 300.000 (háromszázezer) forint másodfokú részperköltséget.

Kötelezi az alperest, hogy térítsen meg az államnak felhívásra 240.000 (kettőszáz-negyvenezer) forint fellebbezési eljárási illetéket, míg a további 2.367.000 (kettőmillió-háromszázhatvanhétezer) forint fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A felperesek keresetükben a 2003. július 13. napján elszenvedett idegenhibás közlekedési balesetből eredő vagyoni és nem vagyoni káruk megtérítésére kérték kötelezni az alperest gépjármű kötelező felelősségbiztosítás alapján.

Az alperes a helytállási kötelezettségét nem vitatta, azonban elismerését meghaladóan a kereset elutasítását kérte, mert megítélése szerint a felperesek kárát megtérítette, illetőleg felperesek az egyes káraikat nem bizonyították.

Az elsőfokú bíróság a kiegészített ítéletében kötelezte az alperest, hogy fizessen meg az I. rendű felperesnek 500.000 forintot, és ennek 2003. július 13. napjától számított késedelmi kamatait. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a II. rendű felperesnek 3.300.000 forintot és 2003. július 13. napjától számított késedelmi kamatát, valamint 2.000.000 forintnak 2003. július 13. napjától 2005. március 28. napjáig számított késedelmi kamatait. Ezt meghaladóan az I-II. rendű felperes, valamint a III. rendű felperes keresetét elutasította. Kötelezte a felpereseket, egyetemlegesen fizessenek meg az alperesnek 1.250.000 forint perköltséget, melyből 250.000 forint az ÁFA. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg felpereseknek egyetemlegesen 190.068 forint perköltséget. Kötelezte a felpereseket egyetemlegesen 810.000 forint, alperest 90.000 forint illeték állam javára történő megfizetésére. Ezen túlmenően rendelkezett az első fokú ítélet előzetes végrehajthatóságáról is.

A kiegészített ítélet indokolása szerint a kereset jogalapja a Ptk. 339. §-án és a 171/200. (X. 31.) Kormányrendeleten alapult. A felperesek által egyes jogcímeken előterjesztett igények körében rámutatott az elsőfokú bíróság, hogy a Pp. 164. § (1) bekezdés alapján a bizonyítás a kár bekövetkezte és összecszerűsége vonatkozásában a felpereseket terhelte. Megítélése szerint az I. rendű felperes nem bizonyította hitelt érdemlően, hogy cipője a balesetben megsérült; azt az orvosszakértői vélemény nem támasztotta alá, mivel az I. rendű felperes elszenvedett sérülései a rajta lévő cipő tönkremenetelét önmagában nem eredményezték. Azt sem bizonyította továbbá az I. rendű felperes, hogy károsodott egy laptopja, amit javítani kellett, továbbá az GPS antennájában az általa keletkezett sérülés a balesettel okozati összefüggésben sérült és ezáltal kára következett be, miután a javítás összegére vonatkozóan csatolt árajánlat ún. repülés antennára vonatkozik. A II. rendű felperes az elsőfokú bíróság álláspontja szerint nem bizonyította hitelt érdemlően a balesetben viselt megsérült ruházata értékét, továbbá azt, hogy tápszerek, illetőleg gyógyszerek beszerzésével milyen összegű kára merült fel. Az sem nyert bizonyítást, hogy a II. rendű felperes által megváltoztatni kényszerült ruházat beszerzésével az állított összegű kiadás keletkezett, és hogy speciális ágyat a balesetből fakadó állapota folytán kellett beszereznie, figyelemmel arra is, hogy az erről szóló számla nem a felperesek nevére szolgált, így a kiadás II. rendű felperes káraként nem is értelmezhető. Alaptalannak találta az elsőfokú bíróság a lemondott nyaralás, illetőleg az erre feljogosító utalvány által megtestesített összeg megtérítése iránti igényt. Az elsőfokú bíróság megítélése szerint önmagában az utalvánnyal rendelkezés nem bizonyítja, hogy az utazásról a bekövetkezett baleset folytán voltak kénytelenek felperesek

lemondani. A felperesek ezen túl nem igazolták, hogy az utazási lehetőséget valóban igénybe kívánták venni, továbbá, hogy a káruk az általuk állított összegű. Az elsőfokú bíróság osztotta az alperes álláspontját a gépkocsi meghíúsult eladásából származó károk körében is. A tanúvallomást és az I. rendű felperes előadását oly mértékben egymással, illetőleg önmagukkal ellentmondónak tartotta, hogy arra a meggyőződésre jutott, miszerint a felperesek nem bizonyították kárukat és úgy vélte, hogy a felperesek által hivatkozott adásvételi szerződés színlelt. A gépkocsi tárolásával felmerült kiadásokat sem látta bizonyítottnak. A casco biztosítás folytán a felperesek által viselt önrésszel kapcsolatban arra a megállapításra jutott, hogy ez az összeg kárként nem értelmezhető, miután a rendelkezésre álló adatok alapján az elszámolás során a gépkocsi káridőponti értékéhez teljes mértékben hozzájutottak a felperesek. Kifejtette az elsőfokú bíróság, hogy a társadalombiztosítási, illetőleg betegellátási rendszer jellegére is tekintettel a felperesek által önkéntesen juttatott hálapénzek összege olyan teljesítés, amellyel kapcsolatos kiadások az alperesre át nem háríthatók. A II. rendű felperes által látogatási költség címén előterjesztett igény összegét részben eltúlzottnak tartotta, figyelemmel az alperes pert megelőző teljesítésére is és e jogcímen mérlegeléssel további 300.000 forintban találta az igényt megalapozottnak. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a II. rendű felperes a III. rendű felperes folyamatos felügyeletével kapcsolatos kiadásait nem bizonyította, figyelemmel arra is, hogy a II. rendű felperes segítségére a családtagok voltak. A II. rendű felperes által takarítás (háztartási kisegítő) címén előterjesztett igény esetében a szakvéleményt elfogadta ítélezése alapjául, azonban az alperes peren kívüli teljesítésére tekintettel a II. rendű felperes ezen igényét kielégítettnek találta. Ugyancsak az élelemfeljavítás címén II. rendű felperes által előterjesztett igény megalapozottságát is az orvosszakértői vélemény alapján két hónapban fogadta el, azonban az alperes által térített összegre tekintettel kielégítettnek tekintette. Az I. rendű felperes cége által kötött és nem teljesített szerződésből fakadóan harmadik személynek esetlegesen megtérített kár az elsőfokú bíróság álláspontja szerint nem az I. rendű felperes kára, ezért az alperessel szemben a követelése nem foghatott helyt. Megjegyezte, hogy az I. rendű felperes, illetőleg a tanú vallomása oly mértékben volt bizonytalan, illetőleg ellentmondásos, hogy a kárigény fiktív volta feltételezhető. Az I. és II. rendű felperesek által a székesfehérvári lakásuk bérbeadásának elmaradásából származó, illetőleg a budapesti lakásuk fenntartási költségeiből álló károk körében a felperesek bizonyítékot nem terjesztettek elő, ezért ezen igényt alaptalannak találta az elsőfokú bíróság. A felperesek nem vagyoni kárigénye körében az orvosszakértői véleményt elfogadva az I. rendű felperes nem vagyoni kárának összegét az alperes elismerésére figyelemmel 500.000 forintban ellentételezettnek találta. A II. rendű felperesét az alperes peren kívüli teljesítésére is figyelemmel további 3.000.000 forintban látta megalapozottnak. A III. rendű felperes vonatkozásában az orvosszakértői véleményben írtak alapján az elsőfokú bíróság megítélése szerint a balesetből fakadó kára nem keletkezett, ezért a III. rendű felperes keresetét alaptalannak találta. A Ptk. 301. § (1) bekezdés alapján, a Ptk. 360. § (1) bekezdésére is figyelemmel rendelkezett a késedelmi kamatfizetési kötelezettségéről, mely tekintetében megítélése szerint a kárigény bejelentése időpontjának nem volt jelentősége, miután az e körbeni esetleges

felperesi késedelem a felperesek kamatigényét nem emésztette fel. Perköltségről a Pp. 81. § (1) bekezdés alapján határozott.

Az első fokú ítélet ellen a felperesek nyújtottak be fellebbezést, melyben az ítélet keresetüknek megfelelő megváltoztatását kérték. Kiemelték, hogy az I. rendű felperes 2003. július 13-tól augusztus 1. napjáig kórházi kezelés alatt állt. Megalapozottnak találták az orvosszakértői véleményre és a rendelkezésre álló bizonyítékokra figyelemmel a férfi cipő, a laptop javítás, a GPS antenna körében érvényesített igényt. Ez utóbbinál kifejtették, hogy egy Garmin GPS Map 295 típus tartozéka és az antenna a szélvédőn volt elhelyezve. A nyaralási utalvány megítélésük szerint 400.000 forint megtakarítást eredményezett volna. A gépkocsi foglalo körében utaltak arra, hogy a szerződést megkötötték, foglaltó kifizették, a megíusulás miatt kétszeresen. A gépkocsi adásvétel elmaradás miatti veszteségnél a károkori értéket pedig az adásvételi szerződés bizonyítja. A gépkocsi tárolási költségei vonatkozásában utaltak arra, hogy az I. rendű felperes édesapja cégénél történt a tárolás. A hálapénzt általánosan elfogadottnak ítélték. A nem vagyoni kár tekintetében az I. rendű felperesnél a munkaképesség-csökkenés mértékén túlmenően a fizikai, lelki fájdalmakra, a rémálmokra és az egyéb szexuális, illetőleg sport és egyéb tevékenységekben való akadályozottságra utaltak. A speciális ágy körében kifejtették, hogy kárenyhítés érdekében került beszerzésre a cégen keresztül, mivel így 20%-kal olcsóbban jutottak hozzá. A cég könyvelésében pedig azért nem szerepel, mert nem is lehetett volna költségként elszámolni. A nadrágkosztüm költségénél arra utaltak, hogy a blúzt és a fehérneműt is le kellett vágni a II. rendű felperesről. Fenntartották a látogatási költség tekintetében előadottakat. Az orvosszakértői véleményeket elfogadhatatlannak, ellentmondásosnak tartották, kiemelve, hogy a II. rendű felperesnél 40%-os munkaképesség-csökkenés, maradandó fogyatékoság áll fenn, a szoptatásra, gondozásra képtelenné vált, alakváltozása következett be. A másodfokú tárgyaláson a II. rendű felperes testén levő hegekre fényképfelvételeket mutatott fel. A gyógyszerek, az élelemfeljavítás és a pszichés lelki megrázkódtatásra alapított igényt is megalapozottnak tartották. A III. rendű felperes nem vagyoni kárigényénél kiemelték a szoptatás és az anyai gondoskodás hiányát, amelyek pszichés hátrányt is okoznak.

Az alperes csatlakozó fellebbezéssel élt, melyben az ítélet részbeni megváltoztatását, a II. rendű felperes tekintetében a marasztalási tőkeösszeg 300.000 forintra és kamataira történő leszállítását, továbbá a kamatfizetési kötelezettsége kezdő időpontjának mind az I., mind a II. rendű felperes esetében 2003. október 8. napjára történő módosítását kérte. Megítélése szerint a II. rendű felperes esetében túlzott összegben került megállapításra a nem vagyoni kártérítés. Azt nem vitatta, hogy a II. rendű felperes a baleset során súlyos sérüléseket szenvedett, azonban megítélése szerint a peren kívül térített 2.000.000 forint megfelel a balesetkori ár- és értékviszonyoknak és a bírói gyakorlatnak is, így alkalmas a II. rendű felperest ért nem vagyoni hátrányok maradéktalan kompenzálására. Ezért a II. rendű felperes nem vagyoni kártérítés címén előterjesztett keresete elutasítását kérte, míg a peren kívül megfizetett 2.000.000

forint utáni kamatfizetési kötelezettségét a kárbejelentés napjától, 2003. október 8-tól a kifizetés napjáig, 2005. március 28-ig ismerte el. Hivatkozott a késelemi kamatfizetési kötelezettsége körében a 171/2000. (X. 13.) Kormányrendelet 7. § (6) bekezdésére, mely speciális rendelkezés alapján a Ptk. 360. § (1) bekezdése nem vehető figyelembe. Megítélése szerint a felperesek nem igazolták, hogy a késedelmes kárbejelentés önhibájukon kívül történt, így késedelmi kamatra csak a kárbejelentés napjától tarthatnak igényt.

Az alperes a csatlakozó fellebbezésen túlmenően az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

Felperesek a csatlakozó fellebbezés tekintetében a fellebbezésükben előadottakra utaltak.

A fellebbezés részben, a csatlakozó fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a jogvita elbírálásához irányadó tényállást helytállóan állapította meg, a szükséges bizonyítást lefolytatta, a további bizonyítást helyesen mellőzte. A megállapított tényállásból levont jogkövetkeztetései is túlnyomórészt megalapozottak. A Fővárosi Ítéltábla pontosítja a kártérítési felelősséget megalapozó jogszabályi felhívást akként, hogy az I. rendű felperes mint a gépjármű vezetője, valamint a II. rendű felperes mint a gépjármű üzemeltetője vonatkozásában a kártérítési felelősség a Ptk. 346. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Ptk. 339. § (1) bekezdésén alapul, míg a III. rendű felperes mint a gépjármű utasa vonatkozásában a Ptk. 345. § (1) bekezdésén.

A fellebbezésben és a csatlakozó fellebbezésben foglaltakra figyelemmel a fellebbezéssel és csatlakozó fellebbezéssel érintett egyes kártételek vonatkozásában a másodfokú bíróság az alábbiakat emeli ki, illetőleg az alábbiakra mutat rá:

A Ptk. 355. § (1) és (4) bekezdése szerint az I., II. és III. rendű felperes nem vagyoni kárigényt érvényesített. A rendelkezésre álló adatok alapján tény, hogy a perbeli balesetben ténylegesen sérülést az I. és II. rendű felperes szenvedett. Az elsőfokú bíróság mind az I., mind a II. rendű felperes vonatkozásában azt, hogy a perbeli balesettel okozati összefüggésben milyen sérüléseket szenvedtek el, és ehhez képest a fennálló baleseti maradványállapotukat helytállóan állapította meg. Ugyanakkor az ebből eredő fizikai és pszichés hátrányokat a balesetkori, azaz 2003. évi ár- és értékviszonyok alapul vételével nem kellően arányosítva határozta meg a nem vagyoni kártérítés összegét. Az orvosszakértői vélemény által alátámasztottan az I. rendű felperesnél a jobb váll és a bal térd kisfokú mozgáskorlátozottsága áll fenn; a bal térdízület elfajulásos tünetei mellett, kisfokú oldalirányú instabilitás is megállapítható. Az I. rendű felperes a balesetet megelőzően aktívan sportolt, repült, síelt. Ezek a balesettel okozati összefüggésbe hozható mozgásbeszűkülések a sporttevékenység végzésében korlátozzák, azokat a balesetet megelőző színvonalon, illetőleg mértékben már nem tudja folytatni. Nem vitásan a baleset megviselte pszichésen is az I. rendű felperest. Tény az is, hogy az I-II. rendű felperesnek a baleset időpontjában fennállt még a kedvezményes

nyaralás igénybevételének lehetősége, amelytől a baleset megfosztotta őket. A meghíúsult nyaralás ténye is a nem vagyoni hátrányok körében értékelhető.

A II. rendű felperes orvosszakértői vélemény által alátámasztottan súlyos, maradandó sérüléseket szenvedett el a baleset során, amely a további életvitelére nagymértékben kihat, a balesettel okozati összefüggésben léphiányos állapot, a bal váll mérsékelt fokú mozgásbeszűkülése, továbbá a gerincoszlop háti, ágyéki átmenetének csontdeformitása, érzékenysége áll fenn nála, amely utóbbiból következően a gerincoszlopa gyengébb teherbírásúvá vált. Mindezekben túlmenően az orvosszakértői vélemény által is rögzítetten heges bőrelváltozásokat eredményeztek a baleseti sérülések műtétjei. Ezen hegesedések mértéke, elhelyezkedése a II. rendű felperes életkorára és női mivoltára is figyelemmel súlyozottan értékelendő. Ugyancsak nem vagyoni hátrányként értékelendő a II. rendű felperesnél, hogy bár átmeneti időre, de egy hosszabb időszakra akadályozott volt a csecsemő gyermeke gondozásában, ellátásában.

Mind az I., mind a II. rendű felperes vonatkozásában ezen fizikai, pszichés és lelki hátrányokat, valamint a nyaralásban rejlő rekreációs lehetőség meghíúsulását a 2003. évi, balesetkori ár- és értékviszonyokra figyelemmel kellett értékelnie a bíróságnak. Mindezek alapján a másodfokú bíróság az I. rendű felperes javára mindösszesen 1.000.000 forintot, a II. rendű felperes javára 6.000.000 forintot látott arányosnak a nem vagyoni hátrányok kompenzálására. Miután a II. rendű felperes javára az alperes 2.000.000 forintot peren kívül megtérített, így a II. rendű felperes részére további 4.000.000 forint megfizetésére kötelezte az alperest.

A III. rendű felperes a perbeli baleset során nem sérült meg, fizikai sérülést nem szenvedett. A kiegészített orvosszakértői vélemény alapján is csak az állapítható meg, hogy a balesetet követően fél évig a II. rendű felperes nem tudta ellátni, így részbeni anyai gondoskodás nélkül maradt, azonban ez tartós károsodást, fogyatékosságot nem eredményezett a III. rendű felperesnél. A szakértő utalt arra, hogy a tudomány mai állása szerint nem állapíthatók meg jelenleg károsodások abból, hogy anyai gondoskodás nélkül maradt a III. rendű felperes mintegy hat hónapos időtartamra; az pedig, hogy a II. rendű felperes a balesetet követően már nem tudta szoptatni a III. rendű felperest, szakértői eszközökkel kimutatható hátrányt nem okozott. Az anyai gondoskodás hiánya a II. rendű felperes kórházi kezelése időtartamára állt fenn, mert azt követően bár korlátozottan, de a csecsemővel való anyai kapcsolat mindennapos volt. A szakértő csak nem tartotta kizártnak, hogy a szoptatás hiányából a jövőben kimutatható hátrány jelentkezzen, azonban a felperesek e lehetőségként megjelölt hátrányokra vonatkozóan, azok tényleges bekövetkezésére és minkénti bekövetkezésére, tehát hogy miben mutatkozik meg a szoptatás hiánya a III. rendű felperesnél akár viselkedésében, akár fejlettségében, tényelőadást nem tettek. Tényelőadás hiányában e körben további bizonyítás lefolytatása szükségtelen volt. Mindezek alapján a III. rendű felperesnél a balesettel okozati összefüggésben bekövetkezett nem vagyoni hátrányok nem voltak megállapíthatók, ezért az elsőfokú bíróság helytállóan utasította el a III. rendű felperes nem vagyoni kárigényét.

A vagyoni kárigények vonatkozásában a másodfokú bíróság lényegében indokai alapján osztotta az elsőfokú bíróság jogi álláspontját. E körben a fellebbezésben

foglaltakra figyelemmel a másodfokú bíróság az alábbiakra mutat rá:

A vagyoni károknak a balesettel való okozati összefüggésének és összegének bizonyítása a Ptk. 355. § (1) és (4) bekezdés alapján a Pp. 164.§ (1) bekezdésre is figyelemmel a felpereseket terhelte.

Az I. és a II. rendű felperes is érvényesített igényt a balesetben sérült ingóságai tekintetében. A rendelkezésre álló iratokból megállapíthatóan az alperes peren kívül 30.000 forintot teljesített az I-II. rendű felperes balesetben megsérült ruházatára. A felperesek ezt meghaladó kárakat nem bizonyították. Az elsőfokú bíróság helytállóan mutatott rá, hogy az I. rendű felperes cipőjének tönkremenetelét az orvosi adatok nem támasztják alá. A II. rendű felperes által a balesetkor viselt és tönkrement ruházat minőségére, beszerzési időpontjára konkrét tényelőadás, illetőleg bizonyíték nem állt rendelkezésre, így az, hogy ezen ingóságok balesetkori értéke meghaladta az alperes által teljesített összeget, és így ezt meghaladó igényt alappal érvényesít a II. rendű felperes az alperessel szemben, nem volt bizonyított.

Bizonyítékok hiányában kizárólag felperesi előadás alapján a másodfokú bíróság sem látta bizonyítottnak, hogy az I. rendű felperes által megjelölt laptop a perbeli baleset során sérült, javításra szorult, továbbá, hogy annak javítási költsége a felperes által érvényesített összeg.

A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján ugyancsak nem volt kétséget kizáróan bizonyított a GPS antenna sérülése, annak beszerzési ára, illetőleg javítási költsége. A balesetet követően jóval későbbi árajánlat mindezek bizonyítására nem alkalmas.

Mind az I., mind a II. rendű felperes nyaralási utalványra alapítottan elmaradt utazás miatt kártérítési igényt érvényesített. E körben a másodfokú bíróság kiemeli, hogy a nyaralási utalvány csak egy lehetőséget biztosított az I-II. rendű felperes számára egy kedvezményes nyaralás igénybe vételére meghatározott időtartamon belül. Az kétségtelen, hogy a baleset időpontjában ez a lehetőség, nevezetesen a nyaralás igénybevételeének lehetősége még fennállt az I-II. rendű felperes javára, igazolt volt a csatolt okirattal, azonban önmagában ez a lehetőség - figyelemmel arra, hogy maga az utalvány nem meghatározott értéket képviselt, hanem csak egy költségkedvezményt - a Ptk. 355. § (4) bekezdésre figyelemmel a vagyoni kár körébe nem vonható. Miután az I-II. rendű felperes ténylegesen ezen nyaralási utalványt nem vette igénybe, nem utazott el, így költségük a nyaralással nem merült fel, a vagyonukban csökkenés nem következett be. A felpereseknek kiadása sem a nyaralási utalvány megszerzésével, sem annak felhasználásának elmaradásával nem merült fel. Elmaradt vagyoni előny, azaz elmaradt haszon sem származik a nyaralás elmaradásából, hiszen „bevételektől” nem estek el a felperesek. Az, hogy a nyaralási utalványt nem tudták igénybe venni, akként értelmezhető csak, hogy a baleset nyaralás élményének lehetőségétől fosztotta meg őket, így ez nem vagyoni hátrányként értékelhető az I-II. rendű felperesnél, ezért a másodfokú bíróság ezt a tényt az I-II. rendű felperes nem vagyoni kártérítésének mértékénél értékelte.

A perbeli balesetben sérült gépkocsi vonatkozásában mind az I., mind a II. rendű felperes több jogcímen terjesztett elő keresetet, így a gépkocsi előszerződésére alapítottan

a foglalo visszafizetése, a gépkocsi adásvétele elmaradása miatti árvesztés, a gépkocsi tárolási költsége és a gépkocsi CASCO biztosítása alapján történt teljesítésnél levont önrész megtérítésére. E körben a másodfokú bíróság maradéktalanul osztotta az elsőfokú bíróság jogi álláspontját. Azt a foglalón alapuló kárigény vonatkozásában az alábbiakkal egészíti ki: a Ptk. 245. § (1) bekezdés értelmében a teljesítés megghiúsulásáért felelős személy az adott foglalt elveszti, a kapott foglalt pedig kétszeresen köteles visszatéríteni. A jelen esetben a csatolt adásvételi szerződés szerint a II. rendű felperes mint eladó a perbeli baleset mint objektív ok miatt nem tudta a szerződésben foglaltakat teljesíteni. A perbeli balesetet harmadik személy okozta, így az eladón kívül álló ok miatt hiúsult meg a gépjárműre vonatkozó adásvételi szerződés teljesítése. Ebből következően a Ptk. 245. § (1) bekezdés szerinti feltétel nem áll fenn, hiszen a teljesítés megghiúsulásáért a II. rendű felperes nem felelős. Amennyiben az I. és II. rendű felperesek a foglalt kétszeresét fizették meg a vevőnek, úgy azt szükségtelenül, saját kockázatukra tették, így az ebből eredő esetleges kár az alperesre nem hárítható át.

A hálapénz vonatkozásában az ítélezési gyakorlat évek óta következetes álláspontot foglal el. A felperesek által hivatkozott eseti döntés is ezt és nem a felperesi keresetet támasztja alá. Nem vitás, hogy a magyar egészségügyi rendszer velejárója az orvosoknak, nővéreknek adott juttatás, a hálapénz, azonban ez a betegnek egy olyan többlétszolgáltatása az orvos, nővér felé, amelyet önkéntes elhatározásból ad. A hálapénz a beteg elhatározásától, megelégedettségétől, anyagi helyzetétől függ, nem kötelező és nem kikényszeríthető. Mindezek alapján a hálapénz nem tekinthető olyan szükségszerű, indokolt költségnek, amely a Ptk. 355. § (1) bekezdés alapján áthárítható lenne a károkozóra, illetőleg a károkozó helyett teljesíteni köteles alperesre.

Az I. rendű felperes tulajdonát képező cég szerződéses kötelezettsége teljesítésének elmaradásából eredő haszon, illetőleg a vele szembeni kárigény teljesítési kötelezettségére alapított I. rendű felperesi kereseti követelést helytállóan utasította el az elsőfokú bíróság. Nyomatékosan rámutat a másodfokú bíróság arra, hogy a felperes tulajdonát képező gazdasági társaság elmaradt haszna az I. rendű felperestől elkülönülő önálló jogi személy vagyonában bekövetkezett veszteség, azaz nem az I. rendű felperes kára. Az I. rendű felperes nem jogosult más személy kárának érvényesítésére.

A II. rendű felperes a tápszer és gyógyszerköltség igényét nem bizonyította. A rendelkezésre álló adatok szerint az alperes 15.000 forintot gyógyszerre, 80.592 forintot tápszerre már peren kívül megtérített. A II. rendű felperes ezt meghaladó kárát az őt terhelő bizonyítási kötelezettség ellenére nem bizonyította.

A II. rendű felperes által érvényesített látogatási költség vonatkozásában ugyancsak nem bizonyított az alperesi teljesítést és a csatlakozó fellebbezéssel nem érintett elsőfokú ítéleti marasztalást meghaladó, a fellebbezés tárgyát képező továbbá kár tényleges felmerülte. Olyan adat, bizonyíték nem állt rendelkezésre, amely az első fokú ítélet felülmérlegelésére kellő alapot adott volna.

Csecsemőfelügyelet, takarítás (háztartási kisegítő), ruhatár kicserélése, kórházi tartózkodás alatti élelemfeljavítás címén előterjesztett kárigény vonatkozásában ugyancsak tényként volt megállapítható, hogy az alperes a II. rendű felperes által sem vitatottan teljesített meghatározott összegeket. Az ezt meghaladó kár bekövetkeztének bizonyítása a

II. rendű felperest terhelte. Az elsőfokú bíróság helytállóan mérlegelte az orvosszakértői véleményeket is értékelve a baleseti sérülések miatti korlátozottságot a csecsemőfelügyelet ellátásában, a takarítás elvégzésében. Ugyancsak helytállóan mérlegelte az élelemfeljavítás körében figyelembe vehető tényeket. A II. rendű felperes ruhatárának kicserélése a baleset következtében szükségessé vált, mivel oly mértékben változott meg a II. rendű felperes alakja, hogy az addigi ruhái nem voltak jók rá. Azaz a ruhatár kicserélésének szükségessége fennállt, azonban az összecszerűség bizonyítása a II. rendű felperest terhelte, melynek nem tett eleget. A másodfokú bíróság rámutat arra, hogy a rendelkezésre álló adatok szerint a csecsemő felügyeletét, illetőleg a takarítást, azaz a háztartási munkákat is a hozzátartozók, barátok látták el a balesetet követően. Mindezek kiemelésével a 2003. évi árvízszonyokra is figyelemmel az előbbi kártételek vonatkozásában az elsőfokú bíróság helytállóan mérlegelte a rendelkezésre álló bizonyított tényeket, és így helytállóan utasította el az alperesi teljesítést meghaladó, nem bizonyított követelést.

A II. rendű felperes a perbeli baleset során gerincsérülést is szenvedett, amellyel okozati összefüggésben a gerincoszlopa maradandóan károsodott és gyengébb teherbírásúvá vált. Mindezek indokolhatják egy speciális ágy beszerzését, azonban a Ptk. 355. § (4) bekezdés alapján a II. rendű felperesnek azt kellett bizonyítania, hogy ténylegesen beszerezte ezt a speciális ágyat, a saját vagyona csökkent ezzel, ezáltal a kár nála merült fel. A rendelkezésre álló számla nem a II. rendű felperes, hanem adott cég nevére szól. Egy cég nem azonos a II. rendű felperessel mint magánszeméllyel. Arra adat nincs, hogy a II. rendű felperes a számlán szereplő cégtől megvásárolta volna az ágyat. Az ágy beszerzése körében a II. rendű felperes által előadottak nem voltak figyelembe vehetők, hiszen az kárenyhítési kötelezettség teljesítéseként nem értelmezhető, hogy a II. rendű felperes helyett egy cég vásárolja meg - még ha az a cég a II. rendű felperes érdekeltségi körébe tartozó cég is - az adott terméket. Az pedig nem bizonyított, hogy ténylegesen a számlával ellentétben a II. rendű felperes saját költségéből, saját vagyonából finanszírozta a beszerzést. Mint már korábban rámutatott a másodfokú bíróság a felperesektől elkülönülő gazdasági társaságnál felmerülő költség érvényesítésére a felperesek a rendelkezésre álló adatok szerint nem voltak jogosultak. Mindezek alapján a II. rendű felperesnek olyan kiadása, költsége nem volt bizonyított amely a Ptk. 355. § (1) és (4) bekezdése alapján az alperesre áthárítható lenne.

Az I-II. rendű felperesnek a lakás bérbeadásának elmaradásából, illetőleg a lakásfenntartási költségekből eredő elmaradt haszna iránti keresetet elutasító első fokú ítéleti rendelkezés vonatkozásában is helytállóan mutatott rá arra az elsőfokú bíróság, hogy a felperesek bizonyítékot nem terjesztettek elő. Kizárólag a felperesek tényelődására ítéleti tényállás nem volt alapítható, miután az, hogy a kár a balesettel okozati összefüggésben merült fel, illetve a kár mértékének bizonyítása a Ptk. 355. § (1) és (4) bekezdés és Pp. 164. § (1) bekezdése alapján a felpereseket terhelte, mely bizonyítási kötelezettségüknek nem tettek eleget, így a bizonyítatlanság az ő terhükre esett és kizárólag a keresetük elutasítását eredményezhette.

A késedelmi kamatfizetés időpontját is helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság. A csatlakozó fellebbezésben foglaltakra figyelemmel a másodfokú bíróság rámutat arra,

hogyan a 171/2000. (X. 13.) Kormányrendelet 7. § (6) bekezdése szerint a káreseményt követő 30 napon túli kárbejelentés esetén a károsult bizonyíthatja, hogy ez önhibáján kívül történt, melynek hiányában a késedelmes teljesítés jogkövetkezményei a biztosítóval szemben nem alkalmazhatók. A rendelkezésre álló adatok alapján tény, hogy a II. rendű felperes súlyos sérüléseket szenvedett a balesetben, az I. rendű felperes két hetes időtartamban maga is kórházban volt, majd pedig a közel két hónapig amiatt, hogy a II. rendű felperes kórházban tartózkodott, majd még körülbelül két hétig napi visszatéréssel gyógyszeres kezelésre szorult, továbbá a III. rendű felperes csecsemő kora és a II. rendű felperesnek a csecsemő gondozásában való akadályoztatása miatt az ő tevékenységébe is be kellett segítenie, megállapítható, hogy egyik felperes sem volt abban a helyzetben, hogy a Kormányrendelet szerinti határidőben terjessze elő alperesnél a kárigényét. A baleseti sérülések, a kórházi ápolások, illetőleg az I., II., III. rendű felperesek családi viszonyára is figyelemmel, az igény együttes érvényesítésének indokoltsága alapján a másodfokú bíróság megítélése szerint nem áll fenn olyan önhiba, amely az igény bejelentésének késedelmét okozta. Így a Kormányrendelet 7. § (6) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság helytállóan határozott a Ptk. 360. § (1) bekezdés és 301. § (1) bekezdés szerint a késedelmi kamatfizetés kezdő időpontjáról.

Mindezek kifejtése mellett a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság kiegészített ítéletének fellebbezett rendelkezését a Pp. 253. § (2) bekezdése értelmében részben megváltoztatta, az I. és II. rendű felperes nem vagyoni kártérítésének felemelése folytán módosította, az I. és II. rendű felperes kártérítési tőkeösszegét. A módosult marasztalási összegre figyelemmel is a pernyertesség-pervesztesség aránya nem változott nagy mértékben, mellyel továbbra is arányos az elsőfokú bíróság által megállapított perköltség viselés és annak összege, ezért azt a másodfokú bíróság helyben hagyta. Ugyanakkor észlelte a másodfokú bíróság, hogy a 2006. január 11. napján történt keresetlevél benyújtás időpontjára figyelemmel alkalmazandó az akkor hatályos 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés h) pontja alapján a jelen per tárgyi költségmentes. A rendelet 3. § (4) bekezdése szerint a károkozót a pervesztesség arányában kell kötelezni a le nem rótt kereseti illeték és állam által előlegezett költség vonatkozásában, ugyanakkor mindebből következően a felperesek nem kötelezhetők a le nem rótt kereseti illeték megfizetésére, ezért az első fokú ítéletnek a felpereseket kereseti illeték térítésére kötelező rendelkezést a másodfokú bíróság mellőzte és egyben megállapította a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. §-a alapján, hogy a 810.000 forint kereseti illeték az állam terhén marad. Mindezeket meghaladóan pedig a kifejtettek értelmében az első fokú ítéletet helybenhagyta.

A csatlakozó fellebbezés teljes egészében, az I-II. rendű felperes fellebbezése pedig túlnyomó részben alaptalan volt, s csupán kis részben bizonyult alaposnak, ezért a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 81. § (1) bekezdés alapján határozott a fellebbezési eljárási költségének viseléséről. Az alperest jogtanácsos képviselte, akinek díját a Pp. 75. § (2) bekezdés alapján a kifejtett tevékenységre is figyelemmel állapította meg és számolta el a perköltségben.

Az előbbiekben már felhívott 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés h) pontjára tekintettel, a 3. § (4) bekezdés szerint határozott a le nem rótt csatlakozó fellebbezési illeték és fellebbezési illeték viseléséről.

Budapest, 2013. november 19.

Dr. Németh László sk.
a tanács elnöke

. Merőtey Anikó sk.
előadó bíró

Dr. Rutkai Éva sk.
bíró

A kiadmány hitelül:

Réczi Imréné
bírószági ügyintéző